

**Diagnoza sytuacji
społecznej, gospodarczej
i przestrzennej
Gminy Dobrze**

Dobrze 2023

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

Wstęp	4
Wymiar społeczny	6
Demografia	6
Edukacja	12
Pomoc społeczna	17
Ochrona zdrowia	19
Gospodarka mieszkaniowa.....	20
Bezpieczeństwo publiczne.....	22
Kultura, sport i rekreacja.....	23
Aktywność społeczna	26
Finanse i administracja	28
Analiza SWOT w wymiarze społecznym.....	36
Wymiar gospodarczy.....	38
Przedsiębiorczość.....	38
Rynek pracy	42
Potencjał gospodarczy.....	44
Analiza SWOT w wymiarze gospodarczym	47
Wymiar przestrzenny	48
Położenie administracyjne	48
Ład przestrzenny	49
Infrastruktura techniczna	52
Środowisko naturalne.....	59
Analiza SWOT w wymiarze przestrzennym	64
Spis tabel	65
Spis wykresów	67
Spis rysunków	68

Wstęp

Zaprezentowana Diagnoza stanowi punkt wyjścia oraz bazę do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Dobre na lata 2023-2030. Celem diagnozy jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Dobre, uwzględniając przy tym uwarunkowania przestrzenne.

Podstawę do jej opracowania stanowił art. 10a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodnie z którym podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych.

Dane przedstawione w diagnozie zostały zaprezentowane zarówno w sposób dynamiczny (obejmują stan: aktualny, poprzedzający stan aktualny oraz przewidywany w postaci prognoz), jak i porównawczy (w odniesieniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz Polski). Okres badawczy obejmował lata 2018-2021 oraz 2022 r., jeśli dane takie były dostępne. Diagnoza została oparta na najbardziej aktualnych danych dostępnych w momencie jej tworzenia.

Diagnoza opiera się o dane statystyczne zebrane na podstawie Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny oraz dane własne Gminy Dobre (w tym dokumenty, plany oraz programy gminne).

Diagnoza została przeprowadzona w trzech sferach:

- Sferze społecznej, która objęła analizę procesów demograficznych, sektorów edukacji, ochrony zdrowia, mieszkalnictwa, kultury, sportu oraz innych istotnych aspektów życia mieszkańców,
- Sferze gospodarczej, która objęła analizę potencjału gospodarczego, rynku pracy oraz przedsiębiorczości,
- Sferze przestrzennej, która objęła analizę środowiska infrastruktury technicznej, zagospodarowania przestrzennego oraz środowiska naturalnego.

Zadaniem Diagnozy było umożliwienie podjęcia właściwych decyzji strategicznych, takich jak: określenie wizji rozwoju Gminy, ustalenie celów, ukierunkowanie działań i instrumentów realizacyjnych, zdefiniowanie oczekiwanych rezultatów i wskaźników ich osiągnięcia oraz wskazanie obszarów strategicznej interwencji.

Wnioski z przeprowadzonej Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Dobrze zostaną uwzględnione w Strategii.

Wymiar społeczny

Demografia

Stan ludności

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (dalej: GUS), na koniec 2022 r. Gminę Dobrze zamieszkiwały 4 924 osoby. Kobiety stanowiły 50,57% populacji (2 490 osób), a współczynnik feminizacji¹ wyniósł 102. Był on zatem niższy niż w powiecie radziejowskim (103), województwie kujawsko-pomorskim (107) i Polsce (107).

Tabela przedstawia dane dotyczące stanu ludności według płci w Gminie Dobrze w latach 2018-2022 wraz z informacją o wartości współczynnika feminizacji.

Tabela 1 Stan ludności w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
ludność ogółem	5 409	5 352	5 068	5 022	4 924
kobiety	2 728	2 689	2 554	2 536	2 490
mężczyźni	2 681	2 663	2 514	2 486	2 434
współczynnik feminizacji	102	101	102	102	102

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.08.2023 r.)

W analizowanym okresie liczba mieszkańców Gminy Dobrze systematycznie malała. Jest to sytuacja niekorzystna, który wymaga podjęcia działań w celu zwiększenia atrakcyjności osadniczej jednostki.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Prognozie ludności na lata 2017-2030 sporządzonej przez Główny Urząd Statystyczny (dalej: Prognoza GUS) w Gminie Dobrze liczba mieszkańców będzie w dalszym ciągu spadać.

Kolejna tabela przedstawia stan ludności w Gminie Dobrze w porównaniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i Polski w latach 2018-2022.

¹ Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Tabela 2 Stan ludności w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina Dobre	5 409	5 352	5 068	5 022	4 924
powiat radziejowski	40 714	40 321	39 082	38 633	38 173
województwo kujawsko-pomorskie	2 077 775	2 072 373	2 031 550	2 017 720	2 006 876
Polska	38 411 148	38 382 576	38 088 564	37 907 704	37 766 327

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.08.2023 r.)

Analizując powyższe dane można zauważyć, że liczba ludności na przestrzeni lat 2018-2022 zmalała również w pozostałych badanych jednostkach.

Gęstość zaludnienia

W Gminie Dobre w badanym okresie nastąpił spadek wartości gęstości zaludnienia², co powiązane jest ze zmniejszaniem się liczby ludności w tym okresie. W 2022 r. gęstość zaludnienia w Gminie wynosiła 69,5.

Tabela przedstawia, jak wskaźnik gęstości zaludnienia prezentował się w Gminie Dobre w porównaniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i Polski w latach 2018-2022.

Tabela 3 Gęstość zaludnienia w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina Dobre	76,4	75,6	71,6	70,9	69,5
powiat radziejowski	67,1	66,4	64,4	63,6	62,9
województwo kujawsko-pomorskie	115,6	115,3	113,0	112,3	111,7
Polska	122,8	122,7	121,8	121,2	120,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.08.2023 r.)

² Liczba osób przypadająca na 1 km² powierzchni ogólnej danego obszaru, np. gminy.

Analiza danych wykazała spadek wartości wskaźnika gęstości zaludnienia we wszystkich badanych jednostkach.

Ekonomiczne grupy wieku

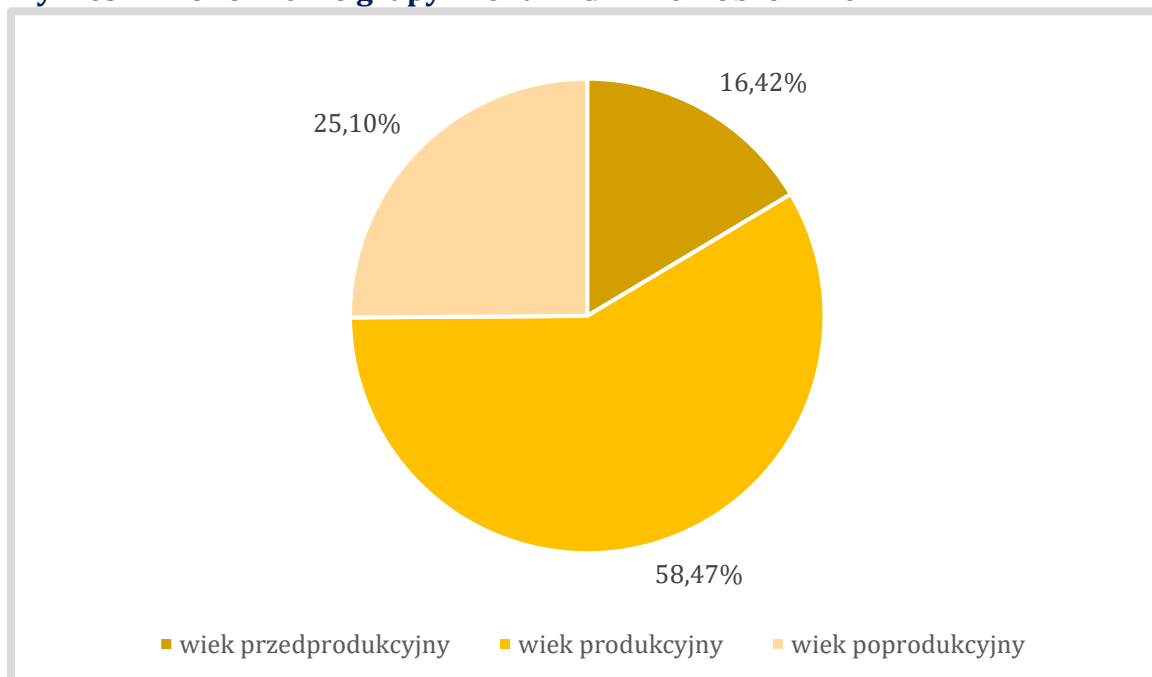
W procesie oceny sytuacji demograficznej Gminy Dobre istotne znaczenie ma podział ludności według tzw. ekonomicznych grup wieku. Wyróżnia się następujące grupy:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym – osoby w wieku od 0 do 17 lat,
- ludność w wieku produkcyjnym – mężczyźni w wieku od 18 do 64 lat, kobiety w wieku od 18 do 59 lat,
- ludność w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku od 65 lat, kobiety w wieku od 60 lat.

W 2022 r. w strukturze mieszkańców Gminy Dobre dominują osoby w wieku produkcyjnym (2 879 osób, co stanowi 58,47%). Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 809, czyli 16,42%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 1 236, tj. 25,10%.

Wykres przedstawia strukturę społeczności lokalnej Gminy Dobre według ekonomicznych grup wiekowych w 2022 r.

Wykres 1 Ekonomiczne grupy wieku w Gminie Dobre w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.08.2023 r.)

W kolejnej tabeli przeanalizowano dokładnie dane na temat liczby ludności w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie Dobrze w odniesieniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz całego kraju w latach 2018-2022.

Tabela 4 Ekonomiczne grupy wieku w Gminie Dobrze w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
	wiek przedprodukcyjny				
Gmina Dobrze	869	850	832	825	809
powiat radziejowski	6 842	6 742	6 836	6 745	6 572
województwo kujawsko-pomorskie	374 979	373 397	373 125	370 971	366 988
Polska	6 935 523	6 948 706	6 997 537	6 992 641	6 950 826
	wiek produkcyjny				
Gmina Dobrze	3 400	3 331	3 032	2 965	2 879
powiat radziejowski	25 325	24 812	23 297	22 834	22 441
województwo kujawsko-pomorskie	1 266 256	1 251 212	1 206 034	1 190 152	1 176 157
Polska	23 269 725	23 025 927	22 631 307	22 385 400	22 169 304
	wiek poprodukcyjny				
Gmina Dobrze	1 140	1 171	1 204	1 232	1 236
powiat radziejowski	8 547	8 767	8 949	9 054	9 160
województwo kujawsko-pomorskie	436 540	447 764	452 391	456 597	463 731
Polska	8 205 900	8 407 943	8 459 720	8 529 663	8 646 197

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym wykazała, że w Gminie Dobre, powiecie oraz województwie nastąpił spadek wartości wskaźnika, natomiast na poziomie kraju odnotowano wzrost.

Analiza danych na temat liczby ludności w wieku produkcyjnym ukazała, że w Gminie Dobre również nastąpił spadek, co miało miejsce także w pozostałych badanych jednostkach.

Analiza danych odnośnie do liczby ludności w wieku poprodukcyjnym wykazała, że w we wszystkich badanych jednostkach, w tym także w Gminie Dobre, nastąpił wzrost wartości wskaźnika.

Warto zaznaczyć, że w Gminie Dobre liczba osób w wieku poprodukcyjnym przeważa nad liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym, a dodatkowo występuje spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym – oznacza to, że w Gminie występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Przyrost naturalny

Na sytuację demograficzną istotny wpływ ma przyrost naturalny, który stanowi różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie. W przypadku, gdy liczba urodzeń w badanym okresie przewyższa liczbę zgonów mamy do czynienia z dodatnim przyrostem naturalnym (wartości powyżej 0), natomiast gdy liczba zgonów jest wyższa niż liczba urodzeń mamy do czynienia z ujemnym przyrostem naturalnym (wartości poniżej 0).

Tabela przedstawia wskaźnik przyrostu naturalnego w Gminie Dobre w latach 2018-2022.

Tabela 5 Przyrost naturalny w Gminie Dobre w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
urodzenia żywe	52	41	39	41	32
zgony ogółem	64	63	62	77	80
przyrost naturalny	-12	-22	-23	-36	-48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.08.2023 r.)

Analiza danych na temat przyrostu naturalnego ukazała, że w Gminie Dobre w badanym okresie liczba urodzeń notowała wahania, w efekcie ulegając zmniejszeniu. Natomiast liczba zgonów początkowo malała – do 2020 r., a następnie zaczęła wzrastać. Co istotne w każdym badanym roku przewyższała ona wartość urodzeń, co skutkowało ujemnym przyrostem naturalnym.

Procesy migracyjne

Kolejnym czynnikiem wpływającym na sytuację demograficzną gmin są procesy migracyjne, w szczególności w odniesieniu do osób młodych, z dobrym wykształceniem, a także wysokimi kwalifikacjami zawodowymi.

Warto podkreślić, że statystyki dotyczące migracji nie muszą odzwierciedlać stanu rzeczywistego, ponieważ w wielu przypadkach osoby, które zmieniają miejsce zamieszkania, nie zmieniają jednocześnie oficjalnego miejsca zameldowania, a więc ich migracja nie ma wpływu na statystyki.

Tabela przedstawia liczbę zameldowań oraz wymeldowań w Gminie Dobre w latach 2018-2022.

Tabela 6 Ruch wewnętrzny w Gminie Dobre w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
zameldowania ogółem	65	42	26	40	26
zameldowania z miast	28	19	10	14	9
zameldowania ze wsi	37	23	16	26	17
wymeldowania ogółem	70	85	61	53	68
wymeldowania do miast	38	43	30	34	25
wymeldowania na wieś	32	42	31	19	43

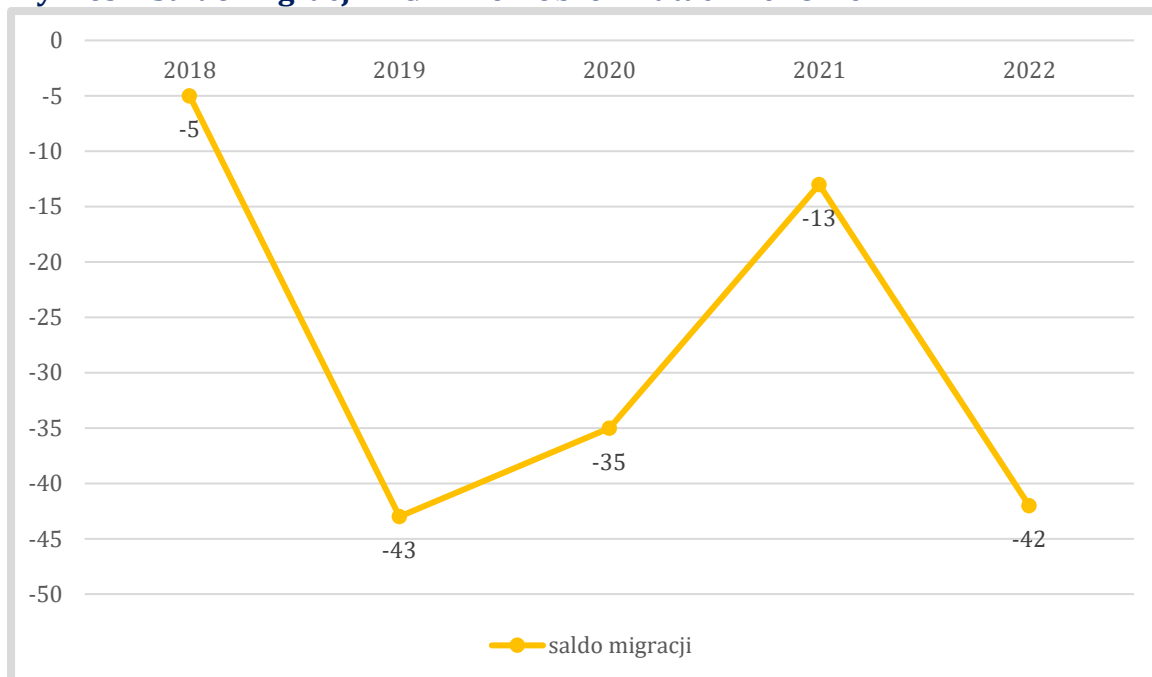
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących liczby zameldowań oraz wymeldowań w Gminie Dobre wykazała, że w badanym okresie nastąpił spadek liczby zameldowań (mimo wzrostu w 2021 r.). Natomiast liczba wymeldowań notowała wahania, ale ogólnie zauważalny jest również jej minimalny spadek. W przypadku zameldowań większa liczba osób

przeprowadziła się z innej wsi, natomiast w odniesieniu do wymeldowań podobna liczba osób wyprowadzała się na obszary wiejskie oraz miejskie.

Na terenie Gminy Dobre saldo migracji w analizowanym okresie było ujemne. Ujemne saldo migracji świadczy o przewadze liczby osób, które wymeldowały się z danego terenu nad osobami, które zameldowały się na nim. Szczegółowe dane zostały zaprezentowane na wykresie.

Wykres 2 Saldo migracji w Gminie Dobre w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Edukacja

Przedszkola i szkoły podstawowe

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, do kompetencji gmin w kwestii oświaty należy w szczególności zakładanie i prowadzenie:

- publicznych przedszkoli (włącznie z przedszkolami z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi),
- przedszkoli integracyjnych i specjalnych,
- innych form wychowania przedszkolnego,
- szkół podstawowych (włącznie ze szkołami z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi),
- szkół podstawowych integracyjnych.

Sieć szkół oraz przedszkoli prowadzonych przez Gminę Dobrze kształtuje się następująco:

- Publiczne Przedszkole „Kujawiaczek” w Dobrem,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Byczynie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kujawskiej w Dobrem,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Krzywosądku.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobrze za rok 2022, do szkół i przedszkoli na dzień 31 września 2022 r. uczęszczało 508 dzieci.

Tabela przedstawia stan przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w Gminie Dobrze w latach 2018-2022.

Tabela 7 Wychowanie przedszkolne w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
liczba przedszkoli	1	1	1	1	1
liczba dzieci w przedszkolach	152	156	167	173	162
liczba dzieci w wieku przedszkolnym	204	207	200	196	186
odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	80,4	81,2	83,5	87,2	84,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.10.2023 r.)

Analiza tabeli dotyczącej wychowania przedszkolnego w Gminie Dobrze wykazała, że w badanym okresie zmniejszyła się liczba dzieci w wieku przedszkolnym, a co za tym idzie zwiększył się odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.

Kolejna tabela przedstawia stan szkół podstawowych w Gminie Dobrze w latach 2018-2021.

Tabela 8 Edukacja na poziomie podstawowym w Gminie Dobrze w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
liczba szkół podstawowych	3	3	3	3
liczba oddziałów	26	26	26	26
liczba uczniów	358	358	363	371
liczba uczniów przypadających na 1 oddział	14	14	14	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących edukacji na poziomie podstawowym wykazała wzrost liczby uczniów w badanym okresie. Co istotne liczba uczniów przypadająca na jeden oddział wynosi 14, co jest zadowalającym poziomem.

Wszystkie szkoły podstawowe są bardzo dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne, w tym m.in. posiadają pracownie komputerowe, tablice multimedialne i monitory dotykowe.

Uczniowie mają zapewnione bardzo dobre warunki w zakresie kultury fizycznej i rekreacji. Przy Publicznej Szkole Podstawowej w Dobrem istnieje pełnowymiarowa hala sportowa, z której korzystają uczniowie tej szkoły, różne grupy sportowe, a także mieszkańcy Gminy. Ponadto przy Publicznej Szkole Podstawowej w Krzywosądku oraz przy Publicznej Szkole Podstawowej w Byczynie znajdują się boiska sportowe.

Współczynnik skolaryzacji brutto

Współczynnik skolaryzacji brutto jest to wyrażony procentowo stosunek liczby wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia. Oblicza się go, żeby ocenić aktywność edukacyjną społeczeństwa. Ze względu na obowiązkowy charakter nauki na poziomie edukacji podstawowej jego wartość w szkołach podstawowych powinna być zbliżona do 100%.

Następna tabela przedstawia wartość współczynnika skolaryzacji brutto w Gminie Dobrze w porównaniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz Polski w latach 2018-2021.

Tabela 9 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Dobre w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Gmina Dobre	94,21	92,03	93,80	96,87
powiat radziejowski	94,69	93,65	94,15	93,27
województwo kujawsko-pomorskie	93,73	93,55	93,65	93,66
Polska	95,46	95,13	95,95	95,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analiza danych na temat współczynnika skolaryzacji brutto ukazała, że wartości na poziomie Gminy utrzymują się na poziomie ok. 95%. Wskazuje to, że uczniowie z Gminy Dobre w niewielkim stopniu uczęszczają do szkół podstawowych zlokalizowanych w innych jednostkach samorządu terytorialnego. Co istotne współczynnik na poziomie Gminy w 2022 r. był wyższy niż w przypadku powiatu, województwa i Polski.

Egzamin ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty po raz pierwszy został przeprowadzony w roku szkolnym 2018/2019. Stanowi obowiązkowy sprawdzian umiejętności oraz wiadomości uczniów klas ósmych. Oznacza to, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, by móc ukończyć szkołę. Jednakże nie jest określony minimalny wynik, jaki powinno się uzyskać, co wiąże się z tym, że egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Przeprowadzany jest z trzech obowiązkowych przedmiotów: języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego (w analizie brano pod uwagę wyniki z języka angielskiego). Za jego organizację odpowiada Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz Okręgowa Komisja Egzaminacyjna (w przypadku Gminy Dobre jest to OKE w Gdańsku).

Tabela przedstawia, jak w latach 2019-2022 wypadały wyniki egzaminów ósmoklasisty uzyskane przez uczniów z Gminy Dobre w porównaniu do wyników na poziomie powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz całego kraju.

Tabela 10 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
język polski					
Gmina Dobre	63	66	61	60	70
powiat radziejowski	61	59	56	59	68
województwo kujawsko-pomorskie	60	56	57	58	66
Polska	63	59	60	60	66
matematyka					
Gmina Dobre	44	48	44	58	61
powiat radziejowski	41	43	41	51	49
województwo kujawsko-pomorskie	42	43	43	53	49
Polska	45	46	47	57	53
język angielski					
Gmina Dobre	45	46	50	59	64
powiat radziejowski	51	43	56	59	59
województwo kujawsko-pomorskie	55	50	62	63	62
Polska	59	54	66	67	66

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CKE oraz OKE w Gdańsku (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analizując dane dotyczące egzaminów ósmoklasisty w Gminie Dobre można zauważyć, że uczniowie szkół podstawowych zlokalizowanych na jej terenie w badanym okresie poprawili osiągnięte wyniki ze wszystkich przedmiotów. Najwyższe wyniki z trzech przedmiotów zostały osiągnięte w 2023 r. Co istotne były one wyższe nie w powiecie, województwie i kraju (z wyjątkiem języka angielskiego w przypadku kraju).

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W Gminie Dobrze działania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrze (GOPS), z siedzibą w budynku Urzędu Gminy Dobrze.

Głównym celem działalności GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Do zadań realizowanych przez GOPS należą m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawowo świadczeń,
- prowadzenia pracy socjalnej,
- prowadzenie i rozwijanie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Korzystanie z pomocy społecznej

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Dobrze w latach 2018-2022.

Tabela 11 Beneficjenci pomocy społecznej w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	176	161	128	133	131
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	123	107	95	92	92
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	106	97	89	83	82

	2018	2019	2020	2021	2022
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	12	11	8	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Gminnego Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobrze na lata 2023-2025

W analizowanym okresie widoczny jest spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie Dobrze.

Teleopieka

W 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrem kontynuował realizację projektu pn. „Kujawsko Pomorska Teleopieka”, z którego skorzystało 22 seniorów.

Dzienny Dom Seniora

Na terenie Gminy znajduje się Dzienny Dom Seniora, który mieści się przy ul. Fabrycznej 32 w Dobrem. Dom wchodzi w strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrem. Swoim wsparciem obejmuje 10 seniorów.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gmina Dobrze realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dobrze na lata 2023-2025, przyjęty uchwałą nr LII/362/2022 Rady Gminy Dobrze z dnia 29 grudnia 2022 r.

Rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy zajmuje się m.in. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na terenie Gminy działa również Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Gmina Dobrze realizuje Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobrze na lata 2023-2025, przyjęty uchwałą nr LIV/377/2023 Rady Gminy Dobrze z dnia 7 marca 2023 r.

Głównym celem Programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie oraz pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gmina Dobrze realizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrze na lata 2022-2032, przyjętą uchwałą nr XXXVIII/292/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r.

Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej s.c. w Dobrze.

W zakresie ochrony zdrowia analizie poddano dane na temat liczby porad lekarskich udzielanych w ramach ambulatoryjnej oraz podstawowej opieki zdrowotnej w przychodniach działających w Gminie Dobrze w latach 2018-2022, co zostało przedstawione w tabeli.

Tabela 12 Ambulatoryjna oraz podstawowa opieka zdrowotna w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
ambulatoryjna opieka zdrowotna	24 785	25 106	23 630	27 174	25 519
podstawowa opieka zdrowotna	24 469	24 377	23 052	26 563	24 940

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących liczby porad lekarskich wykazała ogólny wzrost ich wartości. Co istotne największy spadek zauważalny był w 2020 r., co zapewne mogło mieć związek z pandemią COVID-19, a tym samym utrudnionym dostępem do lekarzy.

Na terenie Gminy Dobrze znajduje się 1 apteka.

Gospodarka mieszkaniowa

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, obowiązkiem gminy jest zapewnienie mieszkańcom lokali socjalnych i lokali zamiennych oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. W związku z tym rada gminy może uchwalać:

- wieloletnie programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,
- zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Dobre na lata 2019-2023 został przyjęty uchwałą nr II/18/2018 Rady Gminy Dobre z dnia 27 listopada 2018 r., a następnie zmieniony uchwałą nr XXIII/185/2020 Rady Gminy Dobre z dnia 9 czerwca 2020 r.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobre za rok 2022, Gmina Dobre dysponuje 6 budynkami, w których znajduje się 7 lokali mieszkalnych, w tym 2 lokale socjalne i 1 lokal tymczasowy, o łącznej powierzchni 359,97 m².

Mieszkalnictwo w Gminie Dobre

W latach 2018-2022 liczba mieszkań w Gminie Dobre systematycznie zwiększała się.

Tabela przedstawia dane dotyczące mieszkań zlokalizowanych w Gminie Dobre w porównaniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz kraju w latach 2018-2022.

Tabela 13 Mieszkania w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina Dobre	1 566	1 576	1 582	1 585	1 591
powiat radziejowski	12 400	12 458	12 381	12 422	12 512
województwo kujawsko-pomorskie	752 265	759 766	776 732	783 551	793 937
Polska	14 615 112	14 812 774	15 190 732	15 359 507	15 575 176

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analizując powyższe dane można zauważyć, że wzrost liczby mieszkań nastąpił również na poziomie powiatu, województwa i kraju. Jest to pozytywna sytuacja, ponieważ może świadczyć o zwiększonym zainteresowaniu posiadaniem mieszkania w województwie kujawsko-pomorskim, w tym w Gminie Dobre.

Kolejna tabela przedstawia dane na temat przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania w Gminie Dobre w porównaniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz Polski w latach 2018-2022.

Tabela 14 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie Dobre w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina Dobre	84,6	84,8	85,3	85,4	85,7
powiat radziejowski	87,7	87,8	88,1	88,2	88,4
województwo kujawsko-pomorskie	70,3	70,6	71,2	71,4	71,7
Polska	74,2	74,4	74,9	75,1	75,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analiza danych na temat powierzchni użytkowej mieszkań ukazała, że w Gminie Dobre przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania jest wyższa niż średnie dla województwa i kraju, do czego przyczynić mogła się zarówno specyfika obszarów wiejskich, jak i trendy na rynku mieszkaniowych.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Dobre odpowiadają ochotnicze straże pożarne oraz dzielnicowi.

Policja

W kwestii bezpieczeństwa społeczności lokalnej Gminy Dobre dużą rolę odgrywają również dzielnicowi podlegający pod Komendę Powiatową Policji w Radziejowie – obszar Gminy obsługuje dwóch dzielnicowych obejmujących rejon służbowy nr 6 - 7.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobre za rok 2022, na terenie Gminy Dobre w 2022 r. stwierdzono 43 czyny przestępcze, w tym 3 kradzieże mienia, 1 kradzież z włamaniem, 2 przestępstwa narkotyczne, 14 przestępstw gospodarczych, 7 przestępstw drogowych oraz 27 innych. Ponadto w Gminie odnotowano 78 wykroczeń.

Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- OSP Bodzanowo,
- OSP Bronisław,
- OSP Buczyna,
- OSP Dobre,
- OSP Krzywosądz.

W 2022 r. strażacy z jednostek OSP z terenu Gminy wyjeżdżali do akcji ratowniczo-gaśniczych łącznie 143 razy. Szczegółowe dane na temat wyjazdów poszczególnych jednostek OSP przedstawia kolejna tabela.

Tabela 15 Działalność jednostek OSP z terenu Gminy Dobre w 2022 r.

jednostka OSP	liczba wyjazdów do akcji ratowniczo-gaśniczych
OSP Bodzanowo	2
OSP Byczyna	4
OSP Bronisław	0
OSP Dobre	82
OSP Krzywosądz	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dobre za rok 2022

Kultura, sport i rekreacja

Zabytki

Na terenie Gminy Dobre znajdują się obiekty zabytkowe ujęte w Rejestrze zabytków nieruchomych województwa kujawsko-pomorskiego. Należą do nich:

- Kościół parafialny pw. św. Bartłomieja w Bronisławiu,
- Kościół parafialny pw. św. Jadwigi i NMP Królowej Polski w Byczynie,
- Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Krzywosądzu,
- Dwór, ob. plebania w Krzywosądzu,
- Karczma w Krzywosądzu.

Gmina Dobre posiada Gminną Ewidencję Zabytków, przyjętą na mocy zarządzenia nr I/382/2022 Wójta Gminy Dobre z dnia 1 sierpnia 2022 r., do której wpisane są 102 zabytki nieruchome oraz 483 stanowisk archeologicznych.

Samorządowe Instytucje Kultury

Zgodnie z Rejestrem Instytucji Kultury do Samorządowych Instytucji Kultury w Gminie Dobre należą:

- Gminna Bibliotek Publiczna w Dobre,
- Gminny Ośrodek Kultury w Dobre.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrem swoją działalność prowadzi zgodnie ze Statutem, przyjętym uchwałą nr XXXVII/228/2013 Rady Gminy Dobre z dnia 30 grudnia 2013 r. Głównym celem jej działalności jest gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych.

W 2022 r. księgozbiór Biblioteki powiększył się o 547 nowych książek, natomiast ubyło 1 150 książek zniszczonych, zacytanych oraz niewypożyczanych przez okres ostatnich 30 lat, w efekcie zasoby biblioteczne liczyły 27 786 woluminów.

Tabela przedstawia dane dotyczące działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrem na przestrzeni lat 2018-2022.

Tabela 16 Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrem w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
księgozbiór	29 315	29 531	29 011	28 389	27 786
liczba zarejestrowanych czytelników	422	442	417	401	393

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dobre za rok 2022

W analizowanym okresie spadła zarówno liczba księgozbioru Biblioteki, jak i liczba zarejestrowanych czytelników.

Biblioteka w ramach swojej działalności w 2022 r. zorganizowała różne spotkania autorskie, koncerty, spektakle, konkursy plastyczne i recytatorskie. Ponadto Biblioteka brała czynny udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie oraz kolejnej edycji projekt „Mała książka – wielki człowiek” – książka na start dla najmłodszych czytelników w wieku przedszkolnym.

Gminny Ośrodek Kultury w Dobrem (GOK) działa na podstawie Statutu, przyjętego uchwałą nr V/28/07 Rady Gminy Dobre z dnia 29 marca 2007 r. z późniejszymi zmianami. Celem jego działalności jest pozyskanie mieszkańców do czynnego uczestnictwa w kulturze oraz podtrzymanie i kultywowanie tradycji lokalnych.

W ofercie GOK znajdują się m.in. zajęcia muzyczno-ruchowe, plastyczne, taneczne, oraz wokalne. Ponadto można zagrać w tenisa stołowego i bilard. Przy GOK działają sekcje i koła zainteresowań, w tym zespół ludowy „Kujawioki od Dobrego”.

Ośrodek organizuje pikniki i festyny, konkursy karaoke, turnieje piłkarskie, rajdy rowerowe, wycieczki turystyczne, wyjazdy do kina czy teatru, przeglądy piosenek, wieczory poetycko-muzyczne. Dodatkowo GOK promuje lokalny folklor i tradycje regionu poprzez organizację występów, koncertów oraz wystaw.

Do imprez zorganizowanych w 2022 r. należą m.in.:

- 30 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Koncert z okazji Dnia Kobiet,
- Piknik na Powitanie Wakacji,
- Dożynki Gminno-Parafialne,
- wieczór andrzejkowy,
- zawody sportowo-pożarnicze.

Świetlice wiejskie

Na terenie Gminy Dobre funkcjonuje 7 świetlic wiejskich. Są one usytuowane w następujących miejscowościach: Szczebłotowo, Bronisław, Byczyna-Kolonia, Bodzanowo, Czołpin, Kłonowo i Krzywosądz. Budynki świetlic przeznaczone są głównie na potrzeby mieszkańców wsi, organizowane są w nich m.in. spotkania, zajęcia gospodyń wiejskich, zajęcia klubowe, plastyczne oraz inne imprezy środowiskowe.

Świetlice wiejskie wraz z infrastrukturą towarzyszącą przyczyniają się do stworzenia warunków dla pobudzenia aktywności społeczności lokalnej oraz jej integracji, nawiązywania platform współpracy, rozwoju formalnych grup lokalnych oraz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców Gminy.

Place zabaw

W Gminie Dobre znajduje się 8 placów zabaw i 6 siłowni zewnętrznych. Mieszkańcy mają do dyspozycji place zabaw zlokalizowane w Dobrem, Byczynie, Krzywosądz, Smarglinie i Bonisławiu oraz siłownie zewnętrzne znajdujące się w Dobrem, Krzywosądz, Bonisławiu i Byczynie. Dodatkowo w Dobrem przy ul. Powstańców znajduje się strefa relaksu.

Kluby sportowe

Na terenie Gminy Dobre aktywnie działają następujące kluby sportowe:

- Międzyzakładowy Gminny Klub Sportowy „LECH” Dobre,
- Stowarzyszenie Piłki Siatkowej „DRAGON” Dobre,
- Uczniowski Klub Sportowy Dobre.

Aktywność społeczna

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Corocznie w Gminie Dobre uchwalany jest Roczny Program współpracy Gminy Dobre z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program na 2023 r. został wprowadzony na podstawie uchwały nr XLVIII/337/2022 Rady Gminy Dobre z dnia 4 listopada 2022 r. Głównym celem Programu jest kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego o rozwiązywanie problemów społecznych w środowisku lokalnym, poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami.

W 2022 r. powstały dwie nowe organizacje pozarządowe, tj. Koło Gospodyń Wiejskich „Czerwone Jarzębiny” w Krzywosądzcy oraz Stowarzyszenie „Kujawioki od Dobrego”.

W Gminie Dobra funkcjonują następujące organizacje pozarządowe:

1. Oddział Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Dobrem,
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Bodzanowie,
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Bronisławiu,
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Bieczynie,
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrem,
6. Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywosądzcy,
7. Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Dobrem,
8. Koło Gospodyń Wiejskich Bodzanowo,
9. Koło Gospodyń Wiejskich Bodzanowo Drugie,
10. Koło Gospodyń Wiejskich „Bronisławianki” Bronisław,
11. Koło Gospodyń Wiejskich Bieczyna-Kolonia,

12. Koło Gospodyń Wiejskich Szczebłotowo,
13. Koło Gospodyń Wiejskich „Czerwone Jarzębiny” Krzywosądz,
14. Międzyzakładowy Gminny Klub Sportowy „LECH” Dobre,
15. Uczniowski Klub Sportowy Dobre,
16. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów koło nr 5 w Dobrem,
17. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Dobre „Promyk Nadziei”,
18. Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „Nasza Przyszłość”,
19. Stowarzyszenie „Kujawioki od Dobrego”.

Wybory samorządowe 2018

W procesie analizy poziomu aktywności społecznej znaczenie ma między innymi udział w wyborach samorządowych, którego wskaźnikiem jest frekwencja wyborcza. Ukazuje ona jak dani mieszkańcy są zaangażowani w wybór władz na poziomie lokalnym i regionalnym. Podczas wyborów samorządowych w Polsce wybierani są członkowie następujących organów jednostek samorządu terytorialnego: sejmiku województwa, rady powiatu, rady gminy oraz jednoosobowych organów wykonawczych gmin, czyli wójtów/burmistrzów/prezydentów miast.

Tabela przedstawia dane na temat udziału mieszkańców Gminy Dobre w wyborze organów wykonawczych gmin w trakcie wyborów samorządowych w 2018 r. w odniesieniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz kraju.

Tabela 17 Frekwencja wyborcza w Gminie Dobre w wyborach samorządowych w 2018 r. w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju – jednoosobowe organy wykonawcze gmin

	uprawnieni do głosowania	oddane głosy ogółem	frekwencja wyborcza
Gmina Dobre	4 455	2 473	55,51
powiat radziejowski	33 820	20 285	59,98
województwo kujawsko-pomorskie	1 609 182	850 699	52,87
Polska	30 115 896	16 534 085	54,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 29.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących frekwencji wyborczej w 2018 r. wykazała, że poziom aktywności mieszkańców Gminy Dobre jest wyższy niż w województwie i kraju, natomiast niższy niż w powiecie.

Finanse i administracja

Dochody

Dochodami gminy są dochody własne, subwencje ogólne oraz dotacje celowe z budżetu państwa. Istotne jest, aby podstawę dochodów stanowiły środki własne, natomiast subwencje i dotacje były tylko uzupełnieniem budżetu.

Zgodnie z ustawą z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego źródło dochodów własnych gminy stanowią przede wszystkim:

- wpływy z podatków – od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, dochodowy od osób fizycznych (opłacany w formie karty podatkowej), od spadków i darowizn oraz od czynności cywilnoprawnych;
- wpływy z opłat – skarbowe, targowa, miejscowa, uzdrowska, od posiadania psa, reklamowa, eksploatacyjna;
- dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych;
- dochody z majątku gminy;
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
- dochody z kar pieniężnych i grzywien;
- odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę;
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego.

Subwencja ogólna dla gmin składa się z części wyrównawczej, równoważącej, oświatowej i rozwojowej (inwestycyjnej). Część wyrównawcza przeznaczona jest dla gmin o niskim wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca oraz gmin o niskiej gęstości zaludnienia. Część równoważącą otrzymują gminy o wysokich wydatkach na dodatki mieszkaniowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Część oświatowa wypłacana jest na finansowanie zadań oświatowych przez gminę, poza zadaniami związanymi z dowozem uczniów oraz zapewnieniem kształcenia, wychowania i opieki uczniom w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych.

Subwencja rozwojowa przysługuje gminom, których dochody z PIT i CIT w danym roku spadną poniżej ustalonego poziomu.

Dotacje celowe dla gmin są to środki przeznaczone na:

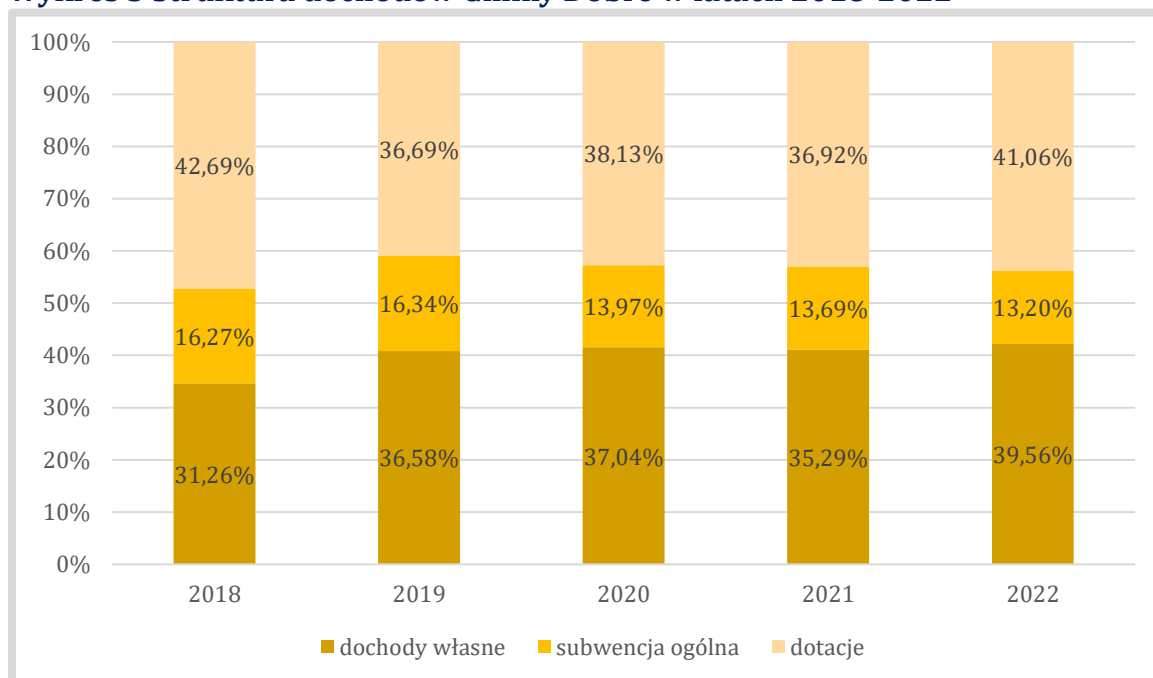
- zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami,
- zadania na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
- usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych,
- finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych,
- realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.

Ponadto gminy mogą otrzymać dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych, które będą związane z:

- inwestycjami w szkoły i placówki oświatowe,
- inicjatywami wspierającymi edukację na obszarach wiejskich,
- reformą oświaty,
- budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwojem sportu.

Kolejny wykres przedstawia strukturę dochodów Gminy Dobre w podziale na dochody własne, subwencje i dotacje w latach 2018-2022.

Wykres 3 Struktura dochodów Gminy Dobrze w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Analiza danych na temat struktury dochodów Gminy Dobrze wykazała, że dochody własne w latach 2018-2022 wynosiły między 31,26% a 42,69%, co jest stosunkowo wysokim poziomem wskaźnika i należy ocenić to pozytywnie.

Warto jednak zaznaczyć, że w analizowanym okresie wartość dochodów znacznie się powiększyła – 2022 r. w porównaniu do 2018 r. zanotowano wzrost o 14 131 864,72 zł, co jest pozytywną sytuacją.

Wydatki

Wydatki gminy stanowią kategorię finansową środków publicznych pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego celem realizacji zadań publicznych wynikających z przepisów prawa.

Kolejna tabela przedstawia strukturę wydatków według działów klasyfikacji budżetowej w Gminie Dobrze w latach 2018-2022.

Tabela 18 Wydatki w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Wydatki ogółem	24 571 201,10	25 317 661,93	26 366 731,94	28 932 600,26	36 489 163,55
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	509 030,24	683 952,17	2 402 004,04	1 707 575,10	2 105 581,64
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	450 546,55	460 361,13	615 554,96	1 339 705,46	312 078,96
Dział 500 - Handel	2 737,32	2 720,52	1 106,11	596,13	918,65
Dział 600 - Transport i łączność	1 665 468,71	2 248 578,74	1 768 115,92	1 742 775,84	3 818 674,69
Dział 630 - Turystyka	844 181,59	58,30	14 711,54	375 597,61	0,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	2 006 467,82	847 459,91	30 357,44	28 483,36	14 215,19
Dział 710 - Działalność usługowa	23 995,90	9 939,50	4 222,00	13 558,65	8 693,00
Dział 720 - Informatyka	18 775,95	24 798,32	21 611,12	13 463,31	49 137,80
Dział 750 - Administracja publiczna	2 552 086,29	2 663 185,45	2 791 455,17	3 235 791,46	4 209 008,70
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	68 116,92	61 130,47	59 280,86	1 200,00	1 200,00

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY DOBRE

	2018	2019	2020	2021	2022
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	240 838,66	440 163,50	192 507,67	107 469,42	1 015 728,80
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	15 552,97	8 461,35	2 386,62	9 541,41	17 453,20
Dział 801 - Oświata i wychowanie	5 850 114,70	6 063 809,30	6 185 104,76	6 895 559,23	7 732 068,32
Dział 851 - Ochrona zdrowia	83 541,86	68 398,67	56 584,91	105 582,73	88 451,00
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 008 403,95	1 446 182,17	1 336 024,30	1 422 729,11	2 699 666,54
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	8 295,00	201 719,24	0,00	0,00	4 598 847,26
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	84 718,17	79 202,18	55 001,02	42 370,08	42 169,64
Dział 855 - Rodzina	6 234 878,94	7 049 089,69	8 187 592,93	7 878 826,78	5 312 231,14
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 462 417,48	1 985 772,65	2 017 568,16	2 180 400,24	3 111 471,96
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	886 970,00	826 308,00	505 398,31	1 701 426,36	745 714,10
Dział 926 - Kultura fizyczna	554 062,08	146 370,67	120 144,10	129 947,98	605 852,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Analiza danych na temat wydatków w Gminie Dobre ukazała, że wydatki Gminy zanotowały w badanym okresie wzrost. Największe koszty Gmina ponosi w zakresie: rodziny oraz oświaty i wychowania.

Zróżnicowanie wydatków pomiędzy poszczególnymi działami wynika z podejmowanych inwestycji w danym roku, co pozwala nam określić politykę rozwoju Gminy.

Sytuacja finansowa Gminy Dobre

W procesie analizy sytuacji finansowej Gminy Dobre warto przyjrzeć się również podsumowaniu danego roku budżetowego, czyli różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami.

Następna tabela przedstawia, jak wskaźnik salda budżetowego Gminy Dobre prezentował się w latach 2018-2022.

Tabela 19 Sytuacja finansowa Gminy Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
dochody ogółem	24 742 939,34	25 014 989,68	28 911 731,93	32 562 729,05	38 874 804,06
wydatki ogółem	24 571 201,10	25 317 661,93	26 366 731,94	28 932 600,26	36 489 163,55
Saldo budżetowe	171 738,24	-302 672,25	2 544 999,99	3 630 128,79	2 385 640,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących salda budżetowego wykazała, że w Gminie Dobrze jedynie w 2019 r. odnotowano deficyt, w pozostałych latach generowano nadwyżkę, co jest sytuacją korzystną. Ponadto warto zaznaczyć, że w badanym okresie następował systematyczny wzrost dochodów Gminy.

Administracja

Urząd Gminy znajduje się w przy ul. Dworcowej 6 w Dobrem, czyli siedzibie Gminy. Urząd działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz innych przepisów prawnych, które regulują zadania i kompetencje organów gminy.

W skład Urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne:

1. Wójt,
2. Zastępca Wójta,
3. Referat Organizacyjno-Prawny,
4. Referat Finansowy,
5. Referat Rozwoju Gospodarczego i Infrastruktury Komunalnej.

Zasady funkcjonowania, struktura, zadania wspólne oraz szczegółowe zakresy działania poszczególnych jednostek są określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Dobrze wprowadzonego zarządzeniem nr 1/414/2022 Wójta Gminy Dobrze z dnia 29 grudnia 2022 r., a następnie zmienione zarządzeniem nr 1/462/2023 Wójta Gminy Dobrze z dnia 6 lipca 2023 r.

Centrum Usług Wspólnych

Centrum Usług Wspólnych (CUW) jest jednostką organizacyjną prowadzącą wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną dla jednostek organizacyjnych Gminy Dobrze. Siedziba CUW mieści się przy ul. Dworcowej 6 w Dobrze.

CUW zapewnia obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną następującym jednostkom organizacyjnym Gminy:

- Zespół Szkół w Dobrem,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzywosądzcy,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Buczynie,
- Publiczne Przedszkole w Dobrem,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrem.

Analiza SWOT w wymiarze społecznym

W celu zebrania i uporządkowania informacji oraz wniosków wynikających z diagnozy sytuacji społecznej Gminy Dobre konieczne jest dokonanie analizy SWOT.

Tabela przedstawia mocne i słabe strony Gminy oraz jej szanse i zagrożenia w wymiarze społecznym.

Tabela 20 Analiza SWOT Gminy Dobre w wymiarze społecznym

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost wyników z egzaminów ósmoklasisty (j. polski, matematyka, j. angielski); ▪ spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej; ▪ wzrost liczby mieszkań; ▪ dobry poziom bezpieczeństwa publicznego dzięki funkcjonowaniu Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie oraz 5 jednostek OSP; ▪ działalność Gminnej Biblioteki Publicznej; ▪ działalność Gminnego Ośrodka Kultury; ▪ funkcjonowanie 7 świetlic wiejskich; ▪ dobrze rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna, ▪ współpraca z organizacjami pozarządowymi na dobrym poziomie; ▪ frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 r. wyższa niż w województwie i kraju; ▪ wzrost dochodów Gminy; ▪ dodatnie saldo budżetowe (z wyjątkiem 2019 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spadek liczby ludności, ▪ występowanie zjawiska starzenia się społeczeństwa; ▪ ujemny przyrost naturalny; <ul style="list-style-type: none"> ▪ ujemne saldo migracji; ▪ brak placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat trzech; <ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost wydatków Gminy

szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskania środków finansowych na realizację projektów; ▪ zainteresowanie zamieszkaniem w Gminie; ▪ utworzenie miejsca opieki nad dziećmi do lat trzech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębianie się negatywnych procesów demograficznych;<ul style="list-style-type: none"> ▪ następstwa pandemii koronawirusa;

Źródło: opracowanie własne

Wymiar gospodarczy

Przedsiębiorczość

W latach 2018-2022 w Gminie Dobrze liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON wrosła z 395 do 442, wykazując tym samym tempo wzrostu na poziomie 11,9%.

Tabela przedstawia dokładne dane na temat zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Dobrze w odniesieniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz całego kraju w latach 2018-2022.

Tabela 21 Podmioty gospodarcze w Gminie Dobrze w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Gmina Dobrze	395	407	420	429	442
powiat radziejowski	3 379	3 474	3 607	3 693	3 784
województwo kujawsko-pomorskie	197 657	203 548	209 750	215 723	219 607
Polska	4 365 375	4 509 916	4 663 378	4 836 214	4 995 042

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Analiza danych na temat podmiotów gospodarczych działających wykazała wzrost we wszystkich badanych jednostkach, co jest pozytywnym zjawiskiem, zwłaszcza w obliczu panującego kryzysu gospodarczego spowodowanego skutkami pandemii COVID-19 oraz wojny na Ukrainie.

Wskaźnikiem obrazującym sytuację gospodarczą w Gminie jest także podział przedsiębiorstw zgodnie z liczbą zatrudnionych na:

- mikroprzedsiębiorstwa – do 9 osób zatrudnionych,
- małe przedsiębiorstwa – między 10 a 49 osób zatrudnionych,
- średnie przedsiębiorstwa – między 50 a 249 osób zatrudnionych,
- duże przedsiębiorstwa – powyżej 250 osób zatrudnionych.

Tabela przedstawia dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych według klas wielkości zarejestrowanych w Gminie Dobrze w latach 2018-2022.

Tabela 22 Podmioty gospodarcze według klas wielkości w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
mikroprzedsiębiorstwa	385	396	409	419	432
małe przedsiębiorstwa	9	10	10	9	9
średnie przedsiębiorstwa	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Analiza struktury sektora przedsiębiorstw pod względem klas wielkości pokazuje, że dominującą grupą przedsiębiorstw są mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (97,74% w 2022 r.).

Warto zaznaczyć, że w Gminie Dobrze nie funkcjonuje żadne duże przedsiębiorstwo (a średnie jest tylko jedno), co jest negatywnym zjawiskiem wpływającym na lokalny rynek pracy.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym strukturę podmiotów gospodarczych jest podział przedsiębiorstw zgodnie z tzw. Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), która stanowi umownie przyjęty, hierarchicznie usystematyzowany podział działalności gospodarczych wykonywanych przez podmioty gospodarcze. Aktualnie obowiązująca PKD została wprowadzona na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 2007 r.

Zgodnie ze wspomnianą klasyfikacją sekcje przedstawione w następnej tabeli dotyczą następujących działalności gospodarczych:

- sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- sekcja B – górnictwo i wydobywanie;
- sekcja C – przetwórstwo przemysłowe;
- sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- sekcja E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami;
- sekcja F – budownictwo;

- sekcja G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli;
- sekcja H – transport i gospodarka magazynowa;
- sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- sekcja J – informacja i komunikacja;
- sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne;
- sekcja P – edukacja;
- sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- sekcja S i T – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

W tabeli zaprezentowano podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 zarejestrowane w Gminie Dobrze w latach 2018-2022.

Tabela 23 Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
ogółem	395	407	420	429	442
Sekcja A	16	16	16	18	18
Sekcja B	1	1	1	1	1
Sekcja C	54	58	58	60	59
Sekcja E	1	2	1	1	1
Sekcja F	61	65	73	76	78

	2018	2019	2020	2021	2022
Sekcja G	76	75	76	75	80
Sekcja H	45	45	44	44	42
Sekcja I	10	10	10	11	11
Sekcja J	8	8	10	10	10
Sekcja K	3	3	4	3	4
Sekcja L	17	17	16	16	17
Sekcja M	11	14	14	15	14
Sekcja N	6	8	7	10	13
Sekcja O	7	7	7	7	7
Sekcja P	10	10	11	10	12
Sekcja Q	8	9	10	11	12
Sekcja R	9	10	11	11	11
Sekcje S i T	50	48	49	48	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Analiza danych dotyczących rodzaju działalności gospodarczej w Gminie Dobre wykazała, że największy udział mają podmioty z sekcji G, czyli handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli. Duży odsetek stanowią również sekcje:

- budownictwo,
- przetwórstwo przemysłowe,
- pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Rynek pracy

Najistotniejszą kwestią w odniesieniu do rynku pracy jest poziom bezrobocia. Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym jest osoba:

- która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego,
- niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej,
- zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy,
- zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy,
- poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Warto podkreślić, że w procesie analizy poziomu bezrobocia istotny jest podział bezrobocia na rejestrowane i ukryte. Bezrobocie ukryte obejmuje osoby nieaktywne zawodowo, jednakże niezarejestrowane w żadnym powiatowym urzędzie pracy. Wszelkie statystyki obejmują zatem jedynie bezrobocie rejestrowane, w związku z czym nie oddają one w pełni skali bezrobocia.

W 2022 r. na terenie Gminy Dobre zarejestrowanych było 348 osób bezrobotnych, z czego 62,64% stanowiły kobiety. Sytuacja ta może mieć związek z często niższymi kwalifikacjami zawodowymi kobiet, jak również brakiem aktywizacji zawodowej czy pełnieniem innych funkcji społecznych, na przykład wychowanie dzieci.

Tabela prezentuje dane na temat bezrobocia rejestrowanego w Gminie Dobre w porównaniu do powiatu radziejowskiego, województwa kujawsko-pomorskiego oraz Polski w latach 2018-2022.

Tabela 24 Bezrobocie rejestrowane w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
	osoby bezrobotne ogółem				
Gmina Dobre	436	413	419	399	348
powiat radziejowski	2 624	2 611	2 567	2 324	2 145
województwo kujawsko-pomorskie	72 655	64 060	73 482	61 861	56 484
Polska	968 888	866 374	1 046 432	895 203	812 301
	osoby bezrobotne - kobiety				
Gmina Dobre	267	247	249	242	218
powiat radziejowski	1 549	1 540	1 509	1 387	1 294
województwo kujawsko-pomorskie	44 215	38 570	42 889	36 588	33 269
Polska	542 642	479 415	561 606	481 935	436 409
	osoby bezrobotne - mężczyźni				
Gmina Dobre	169	166	170	157	130
powiat radziejowski	1 075	1 071	1 058	937	851
województwo kujawsko-pomorskie	28 440	25 490	30 593	25 273	23 215
Polska	426 246	386 959	484 826	413 268	375 892
	osoby długotrwale bezrobotne				
Gmina Dobre	298	281	302	287	248
powiat radziejowski	1 737	1 709	1 798	1 659	1 451
województwo kujawsko-pomorskie	42 021	35 460	40 683	38 214	31 451
Polska	507 235	432 438	515 776	506 454	419 680

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

W analizowanym okresie zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w Gminie Dobrze. Spadek liczby osób bezrobotnych ogółem zauważalny jest również na poziomie powiatu, województwa i kraju.

Problem bezrobocia na obszarze Gminy pogłębia występująca sytuacja bezrobocia o charakterze długotrwałym. Osoby długotrwale bezrobotne to osoby pozostające bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat. W 2022 r. stanowiły one 71,26% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych na obszarze Gminy. Im bardziej przedłuża się okres długotrwałego bezrobocia, tym trudniejszy jest powrót i adaptacja do wymagań rynku pracy.

Osoby pracujące

Pracującymi są osoby wykonujące pracę przynoszącą zarobek w formie wynagrodzenia za pracę bądź dochód. Do osób pracujących zalicza się m.in. osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, osoby pracujące na własny rachunek, osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni rolniczej oraz duchownych.

Zgodnie z danymi GUS, w Gminie Dobrze w 2022 r. liczba osób pracujących wynosiła 1 868, w tym 1 110 mężczyzn (59,42%) oraz 758 kobiet (40,58%).

Potencjał gospodarczy

Potencjał gospodarczy determinowany jest przez wiele czynników o charakterze demograficznym, społecznym i ekonomicznym. Szansę na rozwój stwarza zarówno wykorzystanie położenia czy podejmowanie współpracy z innymi gminami, na przykład poprzez członkostwo w stowarzyszeniach czy związkach międzygminnych.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatu Obszaru Polityki Terytorialnej Radziejowa

Gmina Dobrze przystąpiła do Stowarzyszenia Gmin i Powiatu Obszaru Polityki Terytorialnej Radziejowa na mocy uchwały nr XLIII/317/2022 Rady Gminy Dobrze z dnia 24 czerwca 2022 r. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów poprzez przygotowania i realizację strategii terytorialnej i wynikających zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Lokalna Grupa Działania „Razem dla Powiatu Radziejowskiego”

Gmina Dobrze jest członkiem LGD „Razem dla Powiatu Radziejowskiego”, która stanowi partnerstwo trójsektorowe, składające się z przedstawicieli władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców. Stowarzyszenie działa na rzecz rozwoju Powiatu Radziejowskiego.

Potencjał inwestycyjny Gminy

Jednym z kluczowych czynników wpływających zarówno na sytuację bieżącą gmin, jak i ich możliwości inwestycyjne są dochody, w tym w szczególności dochody własne. Umożliwiają one przede wszystkim przyspieszenie rozwoju, a także podwyższenie jakości i standardu zadań dotychczas realizowanych.

Tabela przedstawia dochody własne wraz z informacją na temat ich udziału w dochodach ogółem w Gminie Dobrze w latach 2018-2022.

Tabela 25 Poziom dochodów własnych w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
dochody ogółem	24 742 939,34	25 014 989,68	28 911 731,93	32 562 729,05	38 874 804,06
dochody własne	7 734 287,58	9 150 355,80	10 709 433,19	11 491 667,32	15 377 453,47
udział dochodów własnych w dochodach ogółem	31,26%	36,58%	37,04%	35,29%	39,56%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

W analizowanym okresie zwiększył się udział dochodów własnych w dochodach ogółem w Gminie Dobrze. Należy zaznaczyć, że są one na dość wysokim poziomie, co można ocenić pozytywnie.

O potencjale gospodarczym świadczy także tzw. wskaźnik inwestycyjny, czyli udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach gminy. Następną tabelą prezentuje dane na temat wysokości wydatków inwestycyjnych, a także wskaźnika inwestycyjnego.

Tabela 26 Wydatki inwestycyjne i wskaźnik inwestycyjny w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
wydatki ogółem	24 571 201,10	25 317 661,93	26 366 731,94	28 932 600,26	36 489 163,55
wydatki majątkowe inwestycyjne	5 633 756,98	3 709 168,25	3 375 922,34	4 954 199,03	5 652 850,77
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	22,9	14,7	12,8	17,1	15,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 30.08.2023 r.)

Na przestrzeni analizowanych lat odnotowano wahania wskaźnika inwestycyjnego w Gminie Dobrze - jego wartość zmniejszała się i zwiększała naprzemiennie. Co istotne wskaźnik inwestycyjny jest na dosyć niskim poziomie. Wpływ na ograniczenie inwestycji mogła mieć również pandemia koronawirusa, a także opóźnienia wejścia w życie nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.

Analiza SWOT w wymiarze gospodarczym

W celu zebrania i uporządkowania informacji oraz wniosków wynikających z diagnozy sytuacji gospodarczej Gminy Dobrze konieczne jest dokonanie analizy SWOT.

Tabela przedstawia mocne i słabe strony Gminy oraz jej szanse i zagrożenia w wymiarze gospodarczym.

Tabela 27 Analiza SWOT Gminy Dobrze w wymiarze gospodarczym

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost liczby podmiotów gospodarczych; ▪ spadek liczby osób bezrobotnych; ▪ członkostwo w stowarzyszeniach i związkach międzygminnych ▪ dość wysoki poziom dochodów własnych w dochodach ogółem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak dużych przedsiębiorstw dających możliwość łatwiejszego znalezienia pracy oraz przynoszących dochody podatkowe; ▪ duży udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych (62,64% w 2022 r.); ▪ duży udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (71,26% w 2022 r.); ▪ niski poziom wskaźnika inwestycyjnego
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskania środków finansowych na realizację projektów; ▪ członkostwo w stowarzyszeniach i związkach międzygminnych; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ następstwa pandemii koronawirusa; ▪ skutki wojny na Ukrainie; ▪ postępująca wysoka inflacja;

Źródło: opracowanie własne

Wymiar przestrzenny

Położenie administracyjne

Gmina wiejska Dobre leży w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w północnej części powiatu radziejowskiego.

Siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Dobre, które jest głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym.

Gmina Dobre sąsiaduje z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego:

- od północy z gminą Zakrzewo (powiat aleksandrowski),
- od zachodu z gminą Kruszwica (powiat inowrocławski),
- od południa z gminą Radziejów (powiat radziejowski),
- od wschodu z gminą Osięciny (powiat radziejowski).

Kolejne mapy przedstawiają lokalizację Gminy Dobre w powiecie radziejowskim oraz województwie kujawsko-pomorskim.

Rysunek 1 Lokalizacja Gminy Dobre na mapie powiatu radziejowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.gminy.pl/powiaty/46.html> (dostęp: 21.08.2023)

Rysunek 2 Lokalizacja Gminy Dobre na mapie województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.gminy.pl/województwa/2.html> (dostęp: 21.08.2023)

W skład Gminy Dobre wchodzi 19 sołectw: Bodzanowo, Bodzanowo Drugie, Borowo, Bronisław, Buczyna, Buczyna-Kolonia, Czołpin, Dęby, Dobre, Dobre-Kolonia, Dobre-Wieś, Kłonowo, Koszczały, Krzywosądz, Narkowo, Przysiek, Smarglin, Szczebłotowo i Ułomie.

Ład przestrzenny

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jednym z zadań własnych gminy jest ład przestrzenny. Jego realizacja jest oparta przede wszystkim na uchwaleniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na moment opracowywania Diagnozy w Gminie Dobre obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobre, przyjęte uchwałą nr XVI/112/2000 Rady Gminy Dobre z dnia 24 stycznia 2000 r. z późniejszymi zmianami.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, uchylono przepisy w sprawie studium oraz wprowadzono nowe narzędzie planistyczne – Plan ogólny gminy o randze aktu prawa miejscowego. Zgodnie z ww. ustawą uchwalenie Planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r. Będzie to dokument zawierający wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój.

Z kolei na moment sporządzania Diagnozy Gmina Dobre posiada następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- I. MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRE dla niżej wymienionych obszarów dotyczących:
  1. wprowadzenia funkcji terenów powierzchniowej eksploatacji (żwirownie) na terenach rolnych we wsi Koszczały, na działkach o nr ewidencyjnych: 67/1; 21, 65/1 i we wsi Smarglin na działce o nr ewidencyjnym 216/1,
  2. wprowadzenia funkcji usług rekreacyjno – sportowych na terenach rolnych we wsi Krzywosądz na działce o nr ewid. 32/2,
  3. wprowadzenia urządzeń gospodarki wodno – ściekowej i funkcji mieszkaniowo-usługowej na działce 305/36 teren wsi Dobre,
  4. wprowadzenia funkcji urządzeń technicznej obsługi komunikacji samochodowej (stacja paliw) w miejscowości Byczyna Kolonia na terenach rolnych - działka o Nr ewid. 99,
  5. wprowadzenia linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia na terenach rolnych w północnej części gminy przez sołectwa Smarglin, Bronisław i Krzywosądz,
  6. wprowadzenia i uporządkowania zgodnie dokonanymi realizacjami poszczególnych inwestycji; funkcji produkcyjno – usługowej i urządzeń gospodarki wodno – ściekowej w obszarach Cukrowni Dobre,

7. wprowadzenia funkcji produkcyjno – usługowej na działce nr 161 teren wsi Dęby. - uchwalony przez Radę Gminy Dobrze Uchwałą Nr XXIX/173/2001 z dnia 25.10.2001 r., opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 15, poz. 276 z dnia 15.03. 2002 r. - zmieniony przez Radę Gminy Dobrze Uchwałą Nr XXIX/181/2013 z dnia 26.04.2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dobrze w zakresie obszaru położonego w miejscowości Dobrze (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko - Pomorskiego z 2013r., poz. 1908);
- II. MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRE dotyczący wprowadzenia funkcji urządzeń komunalnych (powiększenie wysypiska odpadów i grzebowiska zwierząt padłych) w Byczynie na działce nr 31/6, - uchwalony przez Radę Gminy w Dobrem Uchwałą Nr XXXV/203/02 z dnia 28 marca 2002 r., opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 63, poz. 1274 z dnia 18.06.2002 r.;
- III. MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRE dla obszaru położonego w miejscowości Morawy, - uchwalony przez Radę Gminy w Dobrem Uchwałą Nr XLIII/243/2018 z dnia 03 sierpnia 2018 r., opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2018 r., poz. 4112 z dnia 16.08.2018 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobrze za rok 2022, powierzchnia gminy Dobrze objęta obowiązującymi planami ogółem wynosi 162,0 ha.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono nową formę planu miejscowego – zintegrowany plan inwestycyjny.

Przy braku planu miejscowego, określenie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji administracyjnej: o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Warto podkreślić, iż w drodze decyzji ustala się również lokalizację inwestycji celu publicznego.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobrze za rok 2022, w Gminie Dobrze w 2022 r. wydano 25 decyzji o warunkach zabudowy i o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Infrastruktura techniczna

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawą o gospodarce nieruchomościami w skład infrastruktury technicznej wchodzi drogi oraz sieci: wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa, ciepłownicza, elektryczna, telekomunikacyjna.

Infrastruktura drogowa

Układ komunikacyjny na obszarze Gminy Dobre stanowi droga wojewódzka nr 266, drogi powiatowe i drogi gminne.

Przez teren Gminy przebiegają następujące drogi powiatowe: 2574C, 2624C, 2628C, 2803C, 2805C, 2806C, 2808C, 2809C, 2812C.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobre za rok 2022, długość dróg gminnych na terenie Gminy Dobre wynosi 79,8 km.

W granicach Gminy Dobre zlokalizowanych jest 56 dróg gminnych. Szczegółowe dane zostały przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 28 Wykaz dróg gminny zlokalizowanych na terenie Gminy Dobre

lp.	numer drogi	nazwa drogi
1	180101C	Bachorza -Narkowo
2	180102C	Krzywosądz - Krzywosądz
3	180103C	Morawy - Narkowo
4	180104C	Czołpin - Bodzanowo
5	180105C	Bodzanowo – Bodzanowo Drugie
6	180106C	Bodzanowo – Bodzanowo Drugie
7	180107C	Bodzanowo Drugie - Bodzanowo
8	180108C	Smarglin - Dęby
9	180109C	Kobielice - Smarglin
10	180110C	Kobielice - Koszczały

lp.	numer drogi	nazwa drogi
11	180111C	Koszczały - Smarglin
12	180112C	Bodzanowo - Leśniczówka
13	180113C	Dęby - Borowo
14	180114C	Dęby - Morawy
15	180115C	Krzywosądz - Ułomie
16	180116C	Morawy - Przysiek
17	180117C	Kobielice - Bronisław
18	180118C	Koszczały - Dobre Kol.
19	180119C	Dobre Wieś- Buczyna Kol.
20	180120C	Dobre Wieś- Buczyna
21	180121C	Dobre - Dobre Wieś
22	180122C	Szczeblotowo - Bodzanowo
23	180123C	Dobre Kol. - Dobre
24	180124C	Bieganowo - Szczeblotowo
25	180125C	Smarglin - Krzywosądz
26	180126C	Bronisław - Koszczały
27	180127C	Dobre - Koszczały
28	180128C	Smarglin - Dobre
29	180129C	Narkowo - Czołpin
30	180130C	Czołpin - Bodzanowo
31	180131C	Ludwikowo - Szalonki
32	180132C	Kłonowo - Kłonówek

lp.	numer drogi	nazwa drogi
33	180133C	Dęby - Przysiek
34	180134C	Bronisław - Bieganowo
35	180135C	Bronisław - Szostka
36	180136C	Dobre - Dęby
37	180137C	Smarglin - Smarglin
38	180138C	Dobre - Przysiek
39	180139C	Byczyna – Dobre Wieś
40	180140C	Przysiek
41	180141C	Przysiek – Dobre Wieś
42	180142C	Przysiek
43	180143C	Dobre - Dęby
44	180144C	Bodzanowo - Bodzanowo
45	180145C	Dobre - ul. 19 stycznia
46	180146C	Dobre – ul. 22 lipca
47	180147C	Dobre – ul. Boczna
48	180148C	Dobre – ul. Gagarina
49	180149C	Dobre – ul. Leśna
50	180150C	Dobre – ul. Lipowa
51	180151C	Dobre – ul. Matejki
52	180152C	Dobre – ul. Mickiewicza
53	180153C	Dobre – ul. Parkowe
54	180154C	Dobre – ul. Piekarska

lp.	numer drogi	nazwa drogi
55	180155C	Dobre – ul. Powstańców
56	180156C	Dobre – ul. Słoneczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminnych

Stan dróg gminnych zlokalizowanych na terenie Gminy Dobre jest na moment sporządzania Diagnozy zadowalający.

Ponadto na terenie Gminy znajduje się 10,475 km ścieżek pieszo-rowerowych.

Gmina Dobre sukcesywnie pozyskuje dofinansowania i konsekwentnie realizuje cel wybudowania na terenie całej Gminy sieci dróg i ścieżek pieszo-rowerowych. W 2022 r. zrealizowano liczne inwestycje skierowane na poprawę bezpieczeństwa i komfortu korzystania z infrastruktury drogowej.

Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie usług wodociągowo – kanalizacyjnych Gmina Dobre realizuje:

- zbiorowe zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców Gminy Dobre i części gminy Radziejów (miejscowości: Bieganowo, Szostka, Broniewo),
- zbiorowe odprowadzanie ścieków z terenu Gminy Dobre do oczyszczalni ścieków w miejscowości Dobre.

Mieszkańcy Gminy zaopatrywani są w wodę pochodzącą z 4 gminnych ujęć wód podziemnych czwartorzędowych. Na terenie Gminy znajdują się cztery stacje uzdatniania (S.U.W.) wody w następujących miejscowościach: Dobre, Krzywosądz, Buczyna i Bronisław.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobre za rok 2022, Gmina Dobre jest zwodociągowana w 100%. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 126 km, a długość przyłączy 48,8 km. Na koniec 2022 r. przyłączonych do niej było 1 519 odbiorców.

Tabela przedstawia liczbę przyłączy wodociągowych na terenie Gminy Dobre w latach 2018-2022.

Tabela 29 Liczba przyłączy wodociągowych w Gminie Dobrze w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
liczba przyłączy ogółem	1 376	1 472	1 471	1 493	1 519
liczba przyłączy – osoby fizyczne	1 365	1 428	1 426	1 447	1 473
liczba przyłączy – podmioty gospodarcze	11	44	45	46	46

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dobrze za rok 2022

W analizowanym okresie systematycznie zwiększała się liczba przyłączy do sieci wodociągowej w Gminie Dobrze.

Ścieki odprowadzane są poprzez 13 przepompowni do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków położonej w miejscowości Dobrze przy ul. Szkolnej.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobrze za rok 2022, z kanalizacji sanitarnej korzysta ok. 50% mieszkańców Gminy. Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 22,13 km. Z gminnej sieci kanalizacji sanitarnej korzysta 2 470 mieszkańców, natomiast z sieci ciśnieniowej 150 osób.

Tabela przedstawia liczbę osób korzystających z gminnej infrastruktury kanalizacji sanitarnej w Gminie Dobrze w latach 2019-2022.

Tabela 30 Liczba osób korzystających z infrastruktury kanalizacji sanitarnej w Gminie Dobrze w latach 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
liczba osób korzystających z kanalizacji sanitarnej	2 486	2 490	2 470	2 470
liczba osób korzystających z kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej	110	130	140	150

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dobrze za rok 2022

W analizowanym okresie zmalała liczba osób korzystających z kanalizacji sanitarnej, natomiast wzrosła liczba osób korzystających z kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej.

Gmina Dobrze realizuje Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na terenie Gminy Dobrze na lata 2021-2027, przyjęty uchwałą nr XXIX/232/2021 Rady Gminy Dobrze z dnia 29 stycznia 2021r. Realizacja Planu pozwoli

na osiągnięcie określonych celów społecznych i ekologicznych. Do najważniejszych celów społecznych należą:

- polepszenie warunków życia i stanu zdrowia mieszkańców Gminy Dobre,
- wyrównanie warunków życia ludności wiejskiej w zakresie dostępności infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- stymulacja rozwoju gospodarczego Gminy i podniesienie atrakcyjności Gminy poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę niezbędną do zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków,
- wzmocnienie lokalnego potencjału generowania miejsc pracy,
- osiągnięcie pożądanego stanu środowiska przyrodniczego i ochrona zasobów naturalnych.

Natomiast wśród celów ekologicznych wskazać można:

- zahamowanie dalszej degradacji zasobów wód podziemnych,
- poprawę jakości wody pitnej,
- poprawę jakości wód powierzchniowych w ciekach wodnych na obszarze Gminy Dobre.

W Gminie Dobre jest wiele miejscowości o rozproszonej zabudowie, na obszarze, których wykonanie sieci kanalizacyjnych nie ma ekonomicznego uzasadnienia. W tej sytuacji możliwym do realizacji rozwiązaniem mogą być małe przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe.

Tabela przedstawia dane na temat przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych w Gminie Dobre w latach 2018-2022.

Tabela 31 Przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe w Gminie Dobre w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
przydomowe oczyszczalnie ścieków	251	263	275	287	299
liczba osób korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	900	940	970	1 006	1 050
zbiorniki bezodpływowe	545	533	521	505	494

	2018	2019	2020	2021	2022
liczba osób korzystających ze zbiorników bezodpływowych	1 900	1 860	1 800	1 764	1 720

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Dobre za rok 2022

W analizowanym okresie wzrosła liczb przydomowych oczyszczalni ścieków oraz korzystających z nich osób, natomiast zmniejszeniu uległa liczba zbiorników bezodpływowych wraz z liczbą korzystających z nich mieszkańców.

Infrastruktura gazowa

Przez teren Gminy Dobre nie przebiega żaden dystrybucyjny gazociąg wysokiego ciśnienia, który mógłby stanowić źródło zasilania w gaz ziemny. Wobec powyższego mieszkańcy Gminy nie korzystają z gazu wysokometanowego, korzystają natomiast z gazu bezprzewodowego (LPG), który używany jest w gospodarstwach domowych.

Infrastruktura elektroenergetyczna

Gmina Dobre zasilana jest w energię elektryczną z głównego punktu zasilania – GPZ 110/15 kV zlokalizowanego w Piotrkowie Kujawskim poprzez uruchomioną w 1998 r. rozdzielnię 15 kV w Radziejowie.

Zasilanie Gminy w energię elektryczną odbywa się poprzez sieć rozdzielczą, wyprowadzonych z GPZ napowietrznych linii elektroenergetycznych SN 15 kV zasilających stacje transformatorowe SN/15 kV i dalej poprzez sieć rozdzielczą linii nn 0,4 kV.

Gospodarowanie odpadami

Od 1 stycznia 2022 r. odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Dobre realizowany jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej GRONEKO Sp. z o.o. w Mikorzynie.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Dobre za rok 2022, na koniec 2022 r. złożonych zostało 1 313 deklaracji, a liczba osób ponoszących opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 4 449.

Na terenie Gminy znajduje się Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Byczynie.

Zgodnie art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% za 2022 r. Gmina Dobrze osiągnęła wymagany wskaźnik na poziomie 31,38%.

Środowisko naturalne

Położenie geograficzne

Pod względem fizyczno-geograficznym (według J. Kondrackiego) Gmina Dobrze położona jest na styku dwóch Mezuregionów: Pojezierze Kujawskie oraz Równina Inowrocławska.

Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie Gminy Dobrze znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- 5 pomników przyrody,
- 5 użytków ekologicznych.

Tabela przedstawia wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Gminy Dobrze.

Tabela 32 Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie Gminy Dobrze

lp.	typ pomnika	opis pomnika	lokalizacja
1	jednoobiektowy	Głaz narzutowy	przy drodze lokalnej z Krzywosądzki do Bodzanowa
2	jednoobiektowy	Jesion wyniosły – <i>Fraxinus excelsior</i>	park w Dobrem
3	jednoobiektowy	Lipa drobnolistna – <i>Tilia cordata</i>	park w Dobrem
4	jednoobiektowy	Platan klonolistny – <i>Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)</i>	park w Dobrem
5	jednoobiektowy	Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	działka nr 346/2 w miejscowości Bodzanowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (dostęp: 31.08.2023)

Na terenie Gminy Dobrze występuje 5 użytków ekologicznych (bagna) zlokalizowanych w Bodzanowie, o łącznej powierzchni 1,76 ha.

Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z obowiązującą II aktualizacją Planu Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, na terenie Gminy Dobre zlokalizowane są częściowo jednolite części wód powierzchniowych rzecznych:

- RW60001018817899 Kanał Bachorze,
- RW200010278749 Bachorza,
- RW20001027839 Zgłowiączka do jez. Głuszyńskiego.

Ponadto Gmina znajduje się na obszarze następujących jednolitych części wód podziemnych:

- GW600043,
- GW200047.

Tabela przedstawia charakterystykę Jednolitych Części Wód zlokalizowanych w granicach Gminy Dobre.

Tabela 33 Charakterystyka JCW zlokalizowanych w granicach Gminy Dobrze

kod i nazwa JCWP	status	stan (ogólny)	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
RW60001018817899 Kanał Bachorze	SZCW – silnie zmieniona część wód	zły stan wód	zagrożona	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, fosforany, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [fluoranten(w),związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW200010278749 Bachorza	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY DOBRE

kod i nazwa JCWP	status	stan (ogólny)	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
RW20001027839 Zgłowiączka do jez. Głuszyńskiego	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny
kod JCWPd	status	stan (ogólny)	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
GW600043		słaby	zagrożona ilościowo i chemicznie	dobry stan chemiczny z wyłączeniem przekroczeń wartości progowej dobrego stanu w przypadku wskaźników Na i Cl w II kompleksie (słaby stan w zakresie testu C2 - ingresja, ascenzja wód zasolonych), brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan w zakresie testu I2 - ingresja, ascenzja wód zasolonych)
GW200047		dobry	zagrożona ilościowo	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy

Źródło: www.apgw.gov.pl – Karty Charakterystyk JCWP oraz Karty Charakterystyk JCWPd (dostęp: 31.08.2023)

Dla wspomnianych w tabeli JCW zostały określone działania służące realizacji celów środowiskowych, które znajdują się w Kartach Charakterystyk, które dostępne są pod adresem <https://apgw.gov.pl>.

Lasy

Lesistość Gminy Dobre jest bardzo niska i wynosi około 2,99%.

Na terenie Gminy znajduje się 211,72 ha lasów. Większe dwa kompleksy leśne występują na obszarze sołectwa Bodzanowo, mniejsze w sołectwach: Przysiek, Smarglin i Borowo. Niewielkie fragmenty lasów ochronnych położone są w kompleksach leśnych w sołectwie Bodzanowo.

Grunty leśne publiczne stanowią 133,72 ha, pozostałe 78,0 ha to grunty leśne prywatne.

Gleby

Na obszarze Gminy dominują gleby dobre i bardzo dobre. Pod względem genetycznym są to głównie czarne ziemie, gleby brunatne oraz gleby płowe. Gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I - III) zajmują około 2 887,6 ha, co stanowi 47,3% powierzchni użytków rolnych. Łącznie gleby bardzo dobre i dobre (od I do IVb) zajmują około 4 675 ha, co stanowi 76,6% powierzchni użytków rolnych.

Duży udział gleb wysokich klas bonitacji stwarza możliwości rozwoju i zwiększenia produkcji rolnej.

Program usuwania azbestu

Gmina Dobre realizuje Program usuwania azbestu z terenu Gminy Dobre na lata 2012-2032, przyjęty uchwałą nr XXIV/146/2012 Rady Gminy Dobre z dnia 15 listopada 2012 r.

Zgodnie z Bazą Azbestową, na terenie Gminy Dobre zinwentaryzowano 3 986,555 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego usunięto 823,376 Mg.

Analiza SWOT w wymiarze przestrzennym

W celu zebrania i uporządkowania informacji oraz wniosków wynikających z diagnozy sytuacji przestrzennej Gminy Dobrze konieczne jest dokonanie analizy SWOT.

Tabela przedstawia mocne i słabe strony Gminy oraz jej szanse i zagrożenia w wymiarze przestrzennym.

Tabela 34 Analiza SWOT dla sfery gospodarczej

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 100% zwodociągowanie Gminy, <ul style="list-style-type: none"> ▪ walory przyrodnicze i krajobrazowe, ▪ występowanie form ochrony przyrody, ▪ wysoki odsetek dobrych gleb, które stanowią podstawę dla rozwoju rolnictwa, ▪ funkcjonowanie selektywne zbiórki odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niski stopień lesistości, ▪ zły stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, <ul style="list-style-type: none"> ▪ osiąganie wymaganego ustawowo poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (w 2022 r. 31,38% przy wymaganych 25%), ▪ występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskania środków finansowych na realizację projektów, ▪ zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, <ul style="list-style-type: none"> ▪ walory przyrodnicze i krajobrazowe Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postępujące zmiany klimatyczne, <ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywne zjawiska środowiskowe

Źródło: opracowanie własne

Spis tabel

Tabela 1 Stan ludności w Gminie Dobre w latach 2018-2022	6
Tabela 2 Stan ludności w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022	7
Tabela 3 Gęstość zaludnienia w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022.....	7
Tabela 4 Ekonomiczne grupy wieku w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022.....	9
Tabela 5 Przyrost naturalny w Gminie Dobre w latach 2018-2022	10
Tabela 6 Ruch wewnętrzny w Gminie Dobre w latach 2018-2022.....	11
Tabela 7 Wychowanie przedszkolne w Gminie Dobre w latach 2018-2022.....	13
Tabela 8 Edukacja na poziomie podstawowym w Gminie Dobre w latach 2018-2021	14
Tabela 9 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Dobre w latach 2018-2021 ...	15
Tabela 10 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2019-2023	16
Tabela 11 Beneficjenci pomocy społecznej w Gminie Dobre w latach 2018-2022	17
Tabela 12 Ambulatoryjna oraz podstawowa opieka zdrowotna w Gminie Dobre w latach 2018-2022.....	19
Tabela 13 Mieszkania w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022	21
Tabela 14 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie Dobre w latach 2018-2022	21
Tabela 15 Działalność jednostek OSP z terenu Gminy Dobre w 2022 r.	23
Tabela 16 Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrem w latach 2018-2022	24
Tabela 17 Frekwencja wyborcza w Gminie Dobre w wyborach samorządowych w 2018 r. w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju – jednoosobowe organy wykonawcze gmin	27
Tabela 18 Wydatki w Gminie Dobre w latach 2018-2022.....	31
Tabela 19 Sytuacja finansowa Gminy Dobre w latach 2018-2022.....	34
Tabela 20 Analiza SWOT Gminy Dobre w wymiarze społecznym	36

Tabela 21 Podmioty gospodarcze w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022	38
Tabela 22 Podmioty gospodarcze według klas wielkości w Gminie Dobre w latach 2018-2022	39
Tabela 23 Podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 w Gminie Dobre w latach 2018-2022	40
Tabela 24 Bezrobocie rejestrowane w Gminie Dobre w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2018-2022	43
Tabela 25 Poziom dochodów własnych w Gminie Dobre w latach 2018-2022	46
Tabela 26 Wydatki inwestycyjne i wskaźnik inwestycyjny w Gminie Dobre w latach 2018-2022	46
Tabela 27 Analiza SWOT Gminy Dobre w wymiarze gospodarczym	47
Tabela 28 Wykaz dróg gminny zlokalizowanych na terenie Gminy Dobre	52
Tabela 29 Liczba przyłączy wodociągowych w Gminie Dobre w latach 2018-2022 ..	56
Tabela 30 Liczba osób korzystających z infrastruktury kanalizacji sanitarnej w Gminie Dobre w latach 2019-2022	56
Tabela 31 Przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe w Gminie Dobre w latach 2018-2022	57
Tabela 32 Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie Gminy Dobre	59
Tabela 33 Charakterystyka JCW zlokalizowanych w granicach Gminy Dobre	61
Tabela 34 Analiza SWOT dla sfery gospodarczej	64

Spis wykresów

Wykres 1 Ekonomiczne grupy wieku w Gminie Dobrze w 2022 r.	8
Wykres 2 Saldo migracji w Gminie Dobrze w latach 2018-2022	12
Wykres 3 Struktura dochodów Gminy Dobrze w latach 2018-2022	30

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja Gminy Dobre na mapie powiatu radziejowskiego.....	48
Rysunek 2 Lokalizacja Gminy Dobre na mapie województwa kujawsko-pomorskiego	49